

Apstiprināts ar Latvijas Bibliotēku padomes
2021.gada 17.decembra sēdes lēmumu

AKREDITĀCIJAS ATZINUMS

Tukuma bibliotēkai

Bibliotēka ir Tukuma novada pašvaldības kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kura pārskata periodā darbojās kā koordinējošais metodiskais centrs Kandavas, Jaunpils, Engures un Tukuma novadu pašvaldību bibliotēkām. Bibliotēku akreditācijas ekspertu komisija (Astra Pumpura, Dzidra Šmita, Dzintra Punga) izvērtēja bibliotēkas atbilstību akreditācijas nosacījumiem reģiona galvenās bibliotēkas statusā pēc akreditācijas termiņa beigām atbilstoši Bibliotēku likuma 9., 10.un 12.pantam un LR Ministru kabineta noteikumiem Nr.709 „Bibliotēku akreditācijas noteikumi” un konstatēja:

Kritērijs	Atbilst	Daļēji	Neatbilst	Pamatojums. Piezīmes
Bibliotēkas akreditācijas ieteikumi par iepriekšējo periodu ir izpildīti		X		Profesionālai pilnveidei finansējums nav palielināts.
Iekšējie normatīvie un plānošanas dokumenti				
Bibliotēkai ir izstrādāti un apstiprināti bibliotēkas darbību reglamentējoši pamatdokumenti	X			
Bibliotēkas nolikums nosaka bibliotēkas darba organizāciju, funkcijas, tiesības un pienākumus.	X			
Bibliotēkas lietošanas noteikumos skaidri definēta bibliotēkas lietošanas kārtība, lietotāju tiesības un pienākumi	X			
Bibliotēkā ir izstrādāti un apstiprināti informācijas tehnoloģiju lietošanas noteikumi	X			
Bibliotēkai ir apstiprināts maksas pakalpojumu cenrādis	X			
Bibliotēkas nolikums, lietošanas noteikumi ir publiski	X			

pieejami				
Bibliotēkai ir izstrādāts vidēja termiņa plānošanas dokuments	X			Tukuma novada publisko bibliotēku attīstības stratēģija 2016.-2021.gadiem.
Bibliotēkas darbības mērķi aptver visus bibliotēkas darbības virzienus	X			
Bibliotēkai ir izstrādāts gada darba plāns un detalizēti darba plāni, pasākumu plāni, kas atspoguļo bibliotēkas darbu	X			
Bibliotēkas personāls				
Bibliotēkas struktūra un darbinieku skaits nodrošina visu bibliotēkas funkciju sekmīgu veikšanu	X			13 bibliotekārie darbinieki.
Pārskata periodā visiem darbiniekiem tika nodrošināta profesionālā pilnveide, darbinieki var piedāvāt kvalitatīvus bibliotekāros pakalpojumus	X			Darbiniekiem tika nodrošināts profesionālās pilnveides minimālais nepieciešamais apjoms. Ir nepieciešams palielināt finansējumu.
Bibliotēkai ir izstrādāts profesionālās pilnveides plāns nākamajam plānošanas periodam bibliotekārā darba jomās.	X			
Bibliotēkas finansiālā nodrošinājuma dinamika pārskata periodā (5 gadi)				
Finansējums nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu un veicina bibliotēkas attīstību	X			Finansējums pārskata periodā (5 gadi) pieaudzis par 7%.
Krājuma komplektēšanai piešķirtais pašvaldības finansējums nodrošina kvalitatīva krājuma veidošanu ilgtermiņā	X			Finansējums pārskata periodā (5 gadi) pieaudzis par 13%.
Darbības pamatrādītāji pārskata periodā			2019.g.	<i>Pamatrādītāju izvērtēšanā netiek ņemti vērā 2020.gada darba kvantitatīvie rādītāji, jo tos būtiski ietekmējuši COVID-19 pandēmijas radītie bibliotēkas darbības ierobežojumi.</i>

Bibliotēkas lietotāju skaits			3363	Samazinājies par 9,8 %
Apmeklējums			72569	Palielinājies par 4 %
Izsniegums			105370	Samazinājies par 36%
Iedzīvotāju aptvērums				18% no apkāļpes teritorijas iedzīvotājiem
Informācijas resursi (krājums, datubāzes)				
Bibliotēkai ir izstrādāta krājuma komplektēšanas koncepcija, kura atbilst bibliotēkas mērķu sasniegšanai un sabiedrības vajadzību nodrošināšanai	X			Izstrādāta "Tukuma bibliotēkas krājuma komplektēšanas un organizācijas politika 2020.-2022.gadam".
Krājuma komplektēšana notiek saskaņā ar koncepciju	X			
Krājuma izvērtēšana notiek regulāri, pietiekamā apjomā	X			64937 vienības.
Krājuma fiziskā kvalitāte ir laba	X			
Krājums ir lietotājiem ērti pieejams un aplūkojams	X			
Krājums nodrošina dažādu iedzīvotāju grupu vajadzības un intereses.	X			
Bibliotēka aktīvi popularizē literatūras klasikas vērtības un mūsdienu latviešu oriģinālliteratūru	X			
Daiļliteratūras žanru aptvērums ir plašs	X			
Krājums bērniem un pusaudžiem tiek komplektēts atbilstoši LR Ministru kabineta noteikumu Nr.355 „Vietējas nozīmes bibliotēku tīkla darbības noteikumi” prasībām	X			20.4 % no kopējā krājuma.
Uzziņu un nozaru literatūras krājums ir daudzveidīgs un aktuāls	X			
Krājuma komplektēšana notiek regulāri	X			
Bibliotēkas abonēto periodisko izdevumu abonēšanai	X			23%.

izlietoti aptuveni 1/3 no finansējuma krājuma komplektēšanai, kas atbilst sabalansēta krājuma veidošanas principiem				
Krājuma apgrozība ir augsta (grāmatu krājuma apgrozība vērtējama kā augsta, ja > 1,4; laba, ja >0,9; vidēja, ja >0,5; zema, ja mazāka par 0,5)	X			Grāmatu krājuma apgrozības koeficients ir 2019.gadā augsts - 1,6; 2020.gadā - 0,9, rādītājus būtiski ietekmēja pandēmijas Covid-19 ierobežojumi.
Bibliotēkā ir pieejami un tiek popularizēti multimedialie materiāli	X			
Bibliotēkā ir pieejamas un aktīvi tiek popularizētas tiešsaistes datubāzes	X			Bibliotēkā apmeklētājiem ir pieejamas tiešsaistes datubāzes, kuras bibliotēkas lietotāji izmanto arī attālināti, skatījumi: News.lv- 564, Letonika-1531.
Pārskata periodā ir savākti, apkopoti un aprakstīti materiāli par novadu un personībām	X			Lasītājiem pieejamas 58 tematiskas mapes. Tiek veidota Novadpētniecības datubāze. Tīmekļa vietnē pieejamas virtuālās izstādes u.c. digitalizēti novadpētniecības materiāli.
Elektroniskā kataloga, e-resursu veidošana				
Bibliotēka strādā ar bibliotēku informācijas sistēmu(BIS) ALISE, izmanto visas sistēmas moduļu iespējas.		X		https://tukums.biblioteka.lv/Alise/lv/home.aspx Tukuma novada bibliotēku kopkatalogā ir 57080 ieraksti. No 20 bibliotēkām, kuras strādā ar BIS "Alise", visas neizmanto rezervēšanu un viena - cirkulāciju.
Krājuma inventarizācija tika veikta atbilstoši normatīvajos aktos paredzētajam termiņam	X			Periodā no 2016. līdz 2020. gadam automatizēta krājuma inventarizācija tika veikta Tukuma, 7 pagasta un 1 skolas bibliotēkās, izmantojot BIS

				ALISE.
Bibliotēka veido Reģiona elektronisko kopkatalogu un Novadpētniecības datubāzi, resursi ir pieejami tiešsaistē.	X			Kopkatalogā pieejama informācija par visu novada bibliotēku krājumiem. No 2020.gada Tukuma reģiona kopkatalogu veido 27 pagastu un 3 skolu bibliotēkas.
Bibliotēka veido informatīvo materiālu lietotājiem par digitalizētajiem novadpētniecības tiešsaistes resursiem	X			Novadpētniecības datubāzē 52307 ieraksti Daudzveidīgi novadpētniecības materiāli pieejami tīmekļa vietnē. Tiešsaistē pieejamas 23 virtuālās izstādes http://biblioteka.tukums.lv/sakums/virtualas-izstades/ Novadpētniecības konkurss - virtuāla izstāde "Mana pagasta akmens stāsts". Pieejama Digitālā kolekcija „Novadnieku enciklopēdija”. Bibliotēka iesaistījies LNB projektā "Industriālais mantojums- Tukuma Spirta rūpnīcas vēsturi 3 daļās.
Bibliotēkas krājuma dati pilnībā ir atspoguļoti kopkatalogā.		X		97%, nav ievadīti dati par krājuma daļu, kas jānoraksta, tad būs 100%, tas plānots 2022.gadā.
Reģiona bibliotēku krājumu rekatalogizācija ir pabeigta	X			Krājumu rekatalogizācija ir pabeigta Tukuma, Kandavas un visās pagastu bibliotēkās.
Bibliotēkas kopkataloga ierakstu kvalitāte ir laba, regulāri tiek veikta kontrole un rediģēšana	X			
Bibliotēkas publicitāte. Informācija par bibliotēku tīmekļa vietnē				
Bibliotēkas tīmekļa vietnē lietotājiem tiek sniegta aktuāla informācija par bibliotēkas lietošanas noteikumiem, darba	X			Tīmekļa vietne https://biblioteka.tukums.lv/

laiku, pakalpojumiem, informācijas resursiem, kontaktinformācija				
Tīmekļa vietnē ir informācija par visām reģiona novadu pašvaldības bibliotēkām, saturs tiek uzturēts un atjaunots regulāri.		X		Tīmekļa vietnē ir kontaktinformācija un saite uz kultūras datiem, informācija par pasākumiem vai aktualitātēm nav pieejama.
Bibliotēkas tīmekļa vietnē darbojas tulkošanas rīks			X	Bibliotēkas vietnē informācija pieejama latviešu valodā
Informācija par bibliotēku ir pieejama arī vietējos preses izdevumos, kā arī informatīvo bukletu un afišu veidā. Aktuālā informācija tiek ievietota arī sociālajos tīklos	X			Publikācijas un informatīvi paziņojumi par bibliotēkas pakalpojumiem, pasākumiem un izstādēm ievietoti avīzē <i>Tukuma Laiks</i> , <i>Neatkarīgās Tukuma Ziņas</i> , <i>Tukuma Novada ziņas</i> , novadu pašvaldību publiskajos izdevumos līdz 21.gada jūlijam, kā arī izveidotas afišas, infolapas. Informācija tiek ievietota sociālajos tīklos – facebook 1-2 reizes mēnesī, kā arī YouTube. Lasīšanas veicināšanas projektā “Bibliotēka” video sižets par Tukuma bibliotēku konkursā ieguva galveno balvu.
Bibliotēkas pakalpojumi un rīkotie pasākumi				
Pārskata periodā bibliotēka regulāri rīkoja lasīšanas veicināšanas un novada, novadnieku popularizēšanas pasākumus (jauno grāmatu dienas, tikšanās ar literātiem, Grāmatu svētkus, Dzejas dienas, novadam veltīti pasākumi)	X			Pārskata periodā notikušas 214 izstādes un 322 daudzveidīgi pasākumi, piemēram, Tikšanās ar O. Spārīti, fotogrāfu G. Janaiti, izstādes “Romu holokausts Latvijā” atklāšana un lekcija par romu kultūru un vēsturi, tikšanās ar grāmatu autoriem, prozas lasījumi, K. Ķezberam veltītais Literāro pasaku konkurss skolēniem, dzejas meistardarbnīcas u.c.

Pārskata periodā bibliotēka aktīvi iesaistījās pašvaldības rīkotajos pasākumos, sadarbojās ar pilsētas kultūras u.c. pašvaldības iestādēm, NVO	X			Sadarbība ar Tukuma muzeju, Tūrisma informācijas centru, Izglītības iestādēm, Tukuma literātu apvienību
Bibliotēkā regulāri notika lietotāju konsultēšana un mācības darbam ar datoru, mācības un konsultēšana par datubāzu, digitālo resursu, e-pakalpojumu izmantošanu	X			Nodarbības grupās un individuāli datorlietošanas pamatiemaņu iegūšanā, elektroniskā saziņa, <i>latvija.lv</i> vietnes izmantošana, VID elektroniskās iespējas, 3td grāmatu bibliotēku utt.
Krājuma izsniegšana un saņemšana Bibliotēkā notiek automatizēti. Tiešsaistē darbojas attālais pakalpojums lietotājiem - grāmatu rezervēšana/pasūtīšana un grāmatu termiņa pagarināšana	X			Autorizēti lietotāji 2019. gadā – 634, 2020. gadā - 680. Lai saņemtu autorizācijas rīkus, bibliotēkas lietotāji var reģistrēties arī attālināti - tīmekļa vietnē.
Bibliotēka izmanto un piedāvā starpbibliotēku abonementa pakalpojumus elektroniski	X			SBA aktīva izmantošana.
Bibliotēka nodrošina novada pašvaldības sagatavotās un publicētās informācijas pieejamību	X			
Bibliotēkas darbiniekiem ir laba informācijpratība	X			
Bibliotēkā ir uzskatāmi izvietoti informatīvie materiāli par pakalpojumiem, pasākumiem, mācībām		X		Ieteicams izvietot vairāk informācijas par bibliotēkas pakalpojumiem.
Apmeklētāju atsauksmes Ierosinājumu/atsauksmju burtnīcā par bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem ir pozitīvas	X			
Bibliotēkas darba laiks nodrošina iedzīvotājiem iespēju izmantot pakalpojumus darba dienās arī pēc plkst. 17:00 vai brīvdienā	X			Darbadienās no 10.00 – 18.00. sestdienās no 9.00 – 14.00.
Tika veiktas aptaujas, lai noskaidrotu iedzīvotāju viedokli un ierosinājumus par bibliotēkas darbību	X			Aptaujas 2016. gadā. par klientorientētu bibliotēku un 2017. gadā par bibliotēkas pakalpojumu kvalitāti. Tīmekļa vietnē izveidota sadaļa <i>Jautā bibliotēkaram</i> .

Bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi būtiski sekmē iedzīvotāju mūžizglītību (atbalsta formālo, neformālo un interešu izglītību)	X			
Darbs ar bērniem un jauniešiem				
Bibliotēkā ir struktūrvienība - Bērnu apkalpošanas nodaļa, kuras darbs orientēts uz pirmsskolas vecuma bērnu, skolēnu no 1.līdz 9.klasei, vecāku, pedagogu un citus interesentu apkalpošanu	X			
Pārskata periodā bibliotēka regulāri rīkoja krājuma popularizēšanas un lasīšanas veicināšanas pasākumus; īstenoja lasīšanas veicināšanas pasākumu programmu bērniem un pusaudžiem	X			Aktīvs, interesants darbs, daudzveidīgi pasākumi – daļība lasīšanas veicināšanas projektos “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, “Grāmatu starts”, pašu veidoti konkursi, nodarbības, tikšanās bibliotēkā, dzejas dienas, fotoorientēšanās pasākums “Iepazīsti Tukuma durvis”.
Bibliotēka aktīvi sadarbojās ar pilsētas izglītības iestādēm	X			Regulāra sadarbība ar PII.
Darbs ar bērniem un jauniešiem ir labā līmenī	X			
Reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšana. Metodiskais darbs				
Metodiskā darba funkcijas un konsultācijas reģiona pašvaldību bibliotēkām ietilpst bibliotēkas darbinieku amata pienākumos	X			Metodiskais darbs aptver 28 publiskās un 18 skolu bibliotēkas – kopā 3 novadi
Bibliotēka veica bērnu bibliotekārās apkalpošanas darba koordināciju reģiona novadu bibliotēkās, regulāri sniedza informāciju par aktualitātēm darbā ar bērniem un jauniešiem.	X			
Bibliotēka organizēja bibliotekārā darba praktikumus jaunatnācējiem, individuālās apmācības bibliotekāriem par dažādiem bibliotekārā darba jautājumiem, konsultēja uzziņu		X		Ņemot vērā pieaugušo kadru mainību lauku bibliotēkās, ieteicams izstrādāt praktikuma programmu

un informācijas darbā reģiona bibliotēku darbiniekus				
Bibliotēka sekmīgi sagatavoja novadu bibliotēkas vietējas nozīmes bibliotēku akreditācijai	X			Laikā no 2016.-2017. gadam sekmīgi akreditētas visas pagastu bibliotēkas
Bibliotēka sekmīgi un savlaicīgi veica reģiona bibliotēku darba rādītāju apkopošanu un datu rediģēšanu Latvijas Digitālajā kultūras kartē	X			
Pārskata periodā bibliotēka regulāri rīkoja seminārus reģiona bibliotekāriem, iepazīstināja ar nozares aktualitātēm, organizēja profesionālās pilnveides mācības, bibliotekārā darba praktikumus jaunatnācējiem		X		Gadā vidēji rīkoti 7 semināri, no tiem 1-2 skolu bibliotekāriem, kā arī vairāki pieredzes braucieni. Lielāka vērība jāpievērš bibliotekāru prasmēm darbā ar BIS ALISE. Nepieciešams rīkot praktiskās nodarbības nelielās grupās. Bibliotēkas metodiskais un konsultatīvais darbs ir labā līmenī
Bibliotēka piedalījās novadu bibliotēku krājumu inventarizācijās	X			7 pagastu un 1 skolas bibliotēkā.
Bibliotēka sekmīgi veica reģiona pašvaldību bibliotēku profesionālo vadību, bibliotekārā darba koordināciju reģionā, konsultācijas novadu pašvaldību publisko bibliotēku vadītājiem un izglītības iestāžu bibliotēkām	X			
Bibliotēkas infrastruktūra				
Bibliotēkas telpu platība, to tehniskais stāvoklis ir atbilstoši, lai sniegtu kvalitatīvus un daudzveidīgus bibliotekāros pakalpojumus	X			Kopējā telpu platība – 1176 m ² . Telpas lasītāju apkalpošanai - 654 m ² . Bibliotēka atrodas ēkā, kura tika pārbūvēta 2008. gadā.
Telpu iekārtojums ir funkcionāls. Ir nodrošināti ērti apstākļi dažādām mērķgrupām	X			
Bibliotēkā ir telpa pasākumiem	X			

Bibliotēkā ir mācību un semināru telpa	X			
Bibliotēkā ir izveidota klusā (individuālā) lasītava	X			
Telpu noformējums ir informatīvs un estētiski pievilcīgs	X			
Telpu apgaismojums ir labs	X			
Mēbeļu un pārējā aprīkojuma atbilstība – laba	X			
Tehnoloģiskais nodrošinājums lietotājiem (datori, multifunkcionālās iekārtas) ir labs	X			
Tehnoloģiskais nodrošinājums darbiniekiem (datori, printeri, multifunkcionālās iekārtas, skeneri) ir labs	X			
Klimatiskie apstākļi telpās ir atbilstoši prasībām	X			
Bibliotēka ir pieejama apmeklētājiem ar kustību traucējumiem.	X			
Apmeklētāju informēšanai pie ieejas ir plāksne ar bibliotēkas nosaukumu un darba laiku.	X			
Pilsētā ir izvietotas norādes uz bibliotēku	X			

Slēdziens

Tukuma bibliotēka atbilst akreditācijas nosacījumiem, un akreditācijas rezultātā bibliotēkai jāpiešķir **reģiona galvenās bibliotēkas statuss**.

Ieteikumi

1. Izstrādāt praktikuma programmu jauniešiem pagastu bibliotekāriem.
2. Rast iespēju palielināt finansējumu darbinieku profesionālajai pilnveidei.
3. Pārskatīt lasītavas krājumu, saglabājot tajā tikai to krājuma daļu, kas patiešām izmantojama tikai uz vietas lasītavā.

4. Aktivizēt pagastu bibliotēku darbību pilnvērtīgā BIS ALISE visu moduļu izmantošanā un jaunu pakalpojumu ieviešanā.
5. Reģionālajā kopkatalogā ievadīt datus par visu reģiona izglītības iestāžu bibliotēku krājumiem.
6. Bibliotēkas tīmekļa vietnē nodrošināt tulkošanas iespēju.
7. Aktivizēt bibliotēkas publicitāti gan virtuālajā vidē, gan uzskatāmi izvietot informatīvus materiālus par pakalpojumiem, pasākumiem, mācībām.
8. Rast iespēju atbrīvot bibliotēkas pasākumu telpu, kurā šobrīd izvietota cita pašvaldības struktūrvienība.

Latvijas Bibliotēku padomes priekšsēdētāja,
Bibliotēku akreditācijas komisijas priekšsēdētāja

(*paraksts) Dzidra Šmita

*Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu